

Kosketusvarotoimet ja toiminta eri tilanteissa

Kosketusvarotoimien tavoitteena on katkaista kosketustartuntatie. Valtaosa infektioita aiheuttavista mikrobeista leviää kosketuksen välityksellä. Jokaisen potilaan hoidon perustana ovat tavanomaiset varotoimet (katso hoito-ohjeet.fi -sivustolta: [Tavanomaiset varotoimet](#)).

Kosketusvarotoimissa olennaista on hyvä käsihygienia. Lisäksi käytetään varotoimen toteuttamisen kannalta tarvittavia suojaimia kaikessa potilaan ja hoitoympäristön kosketuksessa sekä potilashuoneen huoltotyössä. Tutkimus- ja hoitovälineet huolletaan asianmukaisesti ja vuodeosastolla tai heräämössä käytetään myös ns. tilaeristämistä. Kosketusvarotoimet eivät saa olla esteenä tai hidastaa potilaan hoidon edellyttämiä tutkimuksia, kuntoutusta, toimenpiteitä tai toiseen hoitolaitokseen siirtymistä. Erityistilanteissa tai tarvittaessa potilaan/asukkaan varotoimien toteuttamiseksi konsultoidaan Varhan sairaaloiden tai sote-keskusten hygieniahoitajia.

Potilaalle kerrotaan kosketusvarotoimista ja niiden tarkoituksesta. Potilasta ja vierailijoita opastetaan toteuttamaan hyvää käsihygieniaa. Kosketusvarotoimista tiedotetaan hoitoon osallistuvia laittamalla eristyshuoneen sisäoveen tai suluttoman huoneen oveen [kosketusvarotoimet -kortti](#). Jos potilaalle tehdään toimenpiteitä osaston ulkopuolella tai hänen siirtyessään toiseen hoitopaikkaan tiedotetaan kosketusvarotoimien tarpeesta. Kantajuudesta ei ilmoiteta sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolisille toimijoille. **Kosketusvarotoimet eivät saa olla esteenä tai hidastaa potilaan hoidon edellyttämiä tutkimuksia, kuntoutusta, toimenpiteitä tai toiseen hoitolaitokseen siirtymistä.**

Huoneeseen varataan hoidossa tarvittavat hoito-, tutkimus- ja apuvälineet sekä sulkutilaan tai huoneen ulkopuolelle lähihoidossa tarvittavat suojaimet. Huoneeseen varataan myös huonekohtaiset siivousvälineet, pyykki- ja jäteastiat. Osasto varaa varotoimipotilaan näytteen ottoa varten potilashuoneeseen tai sulkutilaan staassin ja asianmukaisen särmäjäteastian. Sulkutilaan varataan tarpeellinen määrät desinfektioainetta ja puhdistusliinoja.

Laboratorionäytteitä tilattaessa näytteenottopyyntöön kirjataan ”kosketusvarotoimet/kosketuseristys”, tarvittaessa käytetään lisätieto-kohtaa. Näyteputket/-purkit pyyhitään alkoholilla (vähintään 70 %) näytteiden oton jälkeen. Nimitarrat kiinnitetään näyteputkiin/-purkkeihin sulkutilassa tai huoneen ulkopuolella.

Potilasasiakirjoja tai kiertokärryä ATK-välineistöineen ei viedä potilashuoneeseen. Potilashuoneissa sekä tutkimus- ja toimenpidehuoneissa olevat kiinteät ATK-näppäimistöt ja muoviosat pyyhitään desinfektioaineella (esimerkiksi Easydes®- tai OL®). Näyttö pyyhitään kuivalla pyyhkeellä.

Potilaskuljetuksissa kuljettaja desinfioi kätensä ennen ja jälkeen potilaan kuljetuksen. Kuljettaja käyttää suojakäsineitä vain eritekontaktissa. Suojakäsineet riisutaan potilaan koskettamisen jälkeen suoraan roskapussiin ja kädet desinfioidaan. Potilasasiakirjoja ei laiteta potilassängylle.

Ruokailuvälineinä ei sairaalahygieenisistä syistä tarvitse käyttää kertakäyttöastioita. Potilas desinfioi kädet ennen ruokailun aloittamista. Ruokatarjotin voidaan viedä potilashuoneeseen ilman suojautumista, jos se voidaan tehdä ilman kosketusta potilaaseen. Huomioidaan hyvä käsihygienia. Tarjotin haetaan eristyshuoneesta suojakäsineet kädessä. Roskat poistetaan tarjottimelta ruokailun jälkeen huoneen roskapussiin. Potilaalta jääneet nesteet poistetaan tarjottimelta joko eristyshuoneessa tai yksikön ohjeistuksen mukaisesti. Juomat tyhjennetään potilashuoneessa tai yksikön ohjeiden mukaan esim bioastiaan. Suojakäsineet poistetaan ja desinfioidaan kädet. Tarjotin voidaan viedä puhtain, desinfioiduin käsin suoraan ruokavaunuun koskematta ympäröiviin pintoihin. Lopuksi kädet desinfioidaan huolellisesti.

Potilashuoneen huolellinen loppusiivous tehdään potilaan siirtyessä pois sairaalasta tai huoneen vapautuessa. Huoneessa olleet kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin ja monikäyttöiset välineet desinfioidaan. Huoneen lattia, tasopinnot, kosketuskohdat ja seinistä ja välisermeistä roiskeet pyyhitään. Vuodevaatteet ja monikäyttöiset väliverhot lähetetään pesuun. Tyynyn ja patjan suojusmuovit vaihdetaan. Ikkunoissa olevia verhokappoja ei tarvitse pestä jokaisen potilaan välillä, jos niissä ei ole roiskeita/näkyvää likaa. Siivouksen jälkeen huoneen voi ottaa heti käyttöön. Huomioidaan wc- ja suihkutilojen huolellinen loppusiivous erillisen ohjeen mukaisesti, jos kyseessä on ollut gram-negatiivisten sauvabakteerien kantaja.

Käytännön ohjeet eri kosketusvarotoimitilanteista ovat myöhemmin tässä ohjeessa. Niiden avulla voidaan täydentää huonekohtaiset kosketusvarotoimi-kortit.

Tilanteet, joissa tarvitaan kosketusvarotoimien lisäksi myös muuta eristystä ovat mm. SARS, MERS, verenvuotokuumeet, rokkotaudit, yleistynyt vyöruusu tai niiden epäily. Näissä tilanteissa käytetään sulkuhuoneen ovesa yhdistettyä eristyskorttia.

Kosketusvarotoimet ja pisaraeristys: RSV, enterovirus, adenovirus -infektio tai epäilytilanteissa, katso pisaraeristys-ohje hoito-ohjeet.fi sivulta: [Pisaraeristys ja pisaravarotoimet](#)

Sisällys

Kosketusvarotoimet ja toiminta eri tilanteissa	1
Kosketusvarotoimet.....	4
Mahasuolikanavan infektio tai infektion epäily	4
Kosketusvarotoimet.....	6
Moniresistentin mikrobin – kantaja.....	6
Kosketusvarotoimet.....	8
Candida auris -kantaja tai altistunut.....	8
Kosketusvarotoimet.....	10

Haava- tai ihoinfektio	10
Kosketusvarotoimet.....	12
Suora sairaalasiirto ulkomailta tai altistus perheessä moniresistentille mikrobille.....	12
Herpes zoster (yleistynyt vyöruusu tai sen epäily)	14
Kosketusvarotoimet, ilma- ja pisaraeristys	16
MERS, SARS, lintuinfluenssa tai pandeeminen influenssa tai epäily	16
Kosketusvarotoimet ja ilmaeristys	18
Rokkotaudit tai niiden epäily	18
Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet	20
Verenvuotokuume tai niiden epäily (Ebola, Lassakuume, Marburginvirustauti)	20

Kosketusvarotoimet

Mahasuolikanavan infektio tai infektion epäily

<p>Huonesijoitus: yhden hengen huone, jossa oma WC ja suihku. Sulkutila suositeltava. Potilas ei saa poistua huoneesta kuin tutkimuksia ja hoitoja varten. Epidemiatilanteissa tarvittaessa kohortointi.</p>			
<p>Suojatakki tai suojaesiliina, kliinisessä tutkimuksessa ja lähihoidossa Kirurginen suu-nenäsuojain, lähihoidossa. Suojakäsineet, koskettaessa potilasta ja/tai hänen hoitoympäristöään. Suojakäsineet ovat toimenpide- ja työvaihekohtaiset. Huoneeseen mentäessä desinfioidaan kädet (20–30 s) Huoneesta poistumisen ja suojainten riisumisen jälkeen kädet pestään huolellisesti saippualla ja kuivataan sekä lopuksi desinfioidaan kädet (20–30 s).</p>			
Taudin aiheuttaja	Eristyksen kesto/ muuta huomioitavaa	Siivous, pyykit ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
<p>Clostridium difficile katso Antibioot-tiripuli ja sen hoito</p>	<p>Eristys voidaan purkaa, kun ripulia ei ole ollut 2 vuorokauteen.</p>	<p>Siivotaan huoneista viimeisenä.</p> <p>Siivousvälineet ovat huonekohtaiset ja ne desinfioidaan käytön jälkeen.</p>	<p>Sulkuun/huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, verenpaine- ja kuumemittari.</p> <p>Pyritään valitsemaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat helposti puhdistettavia.</p>
<p>Clostridium difficile, hypervirulentti 027 katso Antibioottiripuli ja sen hoito</p>	<p>Eristys akuuttisairaalassa koko sairaalahoidon ajan, pitkäaikaishoitolaitoksessa viikon ajan.</p>	<p>Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä.</p> <p>Kosketus- ja tasopinnat, saniteetitilat sekä käsienpesuallaiden siivilät ja hanojen poresiivilät puhdistetaan päivittäin kloori 1000 ppm tai peroksygeeni.</p>	<p>Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfiointivälineessä (esim. DEKO™). Lämpöherkät välineet pyyhitään kloori 1000 ppm tai peroksygeeni.</p>
<p>Norovirus katso Toiminta Norovirusepidemian yhteydessä</p>	<p>2 vrk:ta oireiden loppumisesta. Samassa huoneessa olleet katsotaan altistuneiksi, tartunta voidaan pois sulkea 2 vrk:n kuluttua</p>	<p>Lattiat: Heikosti emäksinen yleispesuaine.</p> <p>Eritetahradesinfektio välittömästi tahran ilmaantumisen jälkeen.</p>	<p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien, näppäimistöjen ja kaukosäätimien pyyhintään.</p>

	altistuksen päättymisestä.	Pyykki: Normaali käytäntö. Vältetään vuodevaatteiden pölyttämistä. Jätteet: Huonekohtainen keräily jäteohjeiden mukaisesti. Huolellinen loppusiivous!	Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.
Hepatiitti A vaippa-ikäisillä ja inkontinenteilla EHEC, Rota, Shigella	Katso Varotoimet ja eristys eri infektio-taudeissa (hoito-ohjeet.fi)	Loppusiivouksessa pyyhitään myös lattia kloori 1000 ppm tai peroksygeeni-tuotteella. Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin.	

Kosketusvarotoimet

Moniresistentin mikrobin – kantaja

<p>Huonesijoitus: yhden hengen huone, jossa oma WC ja suihku. Sulkutila suositeltava. Potilas ei saa poistua huoneesta kuin tutkimuksia ja hoitoja varten. Tarvittaessa kohortointi.</p>			
<p>Suojatakki tai suojaesiliina kliinisessä tutkimuksessa ja läihoidossa. Suojakäsineet, koskettaessa potilasta ja/tai hänen hoitoympäristöään. Suojakäsineet ovat toimenpide- ja työvaihekohtaiset. Kirurginen suu-nenäsuojain tavanomaisten varotoimien mukaisesti, jos hoitotoimenpiteissä eriteroiskevaara ja lisäksi hengitystieinfektio-oireisen MRSA -kantajan kliinisessä tutkimuksessa ja hoitoon liittyvissä toimenpiteissä. Huoneeseen mentäessä ja sieltä poistuttaessa sekä suojainten riisumisen jälkeen desinfioidaan kädet (20–30 s).</p>			
Riskitieto/Taudin aiheuttaja	Varotoimien kesto/ muuta huomioitavaa	Siivous, pyykit ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
<p>MRSA</p> <p>VRE</p> <p>ESBL, E.coli tai muu kuin Klebsiella pn.* riskitiedon mukaan</p> <p>ESBL. Klebsiella pneumoniae</p> <p>MDR- akinetobakteeri tai pseudomonas</p> <p>Muu erityistä vaativa moniresistentin mikrobin kantajuus</p>	<p>Akuutti-sairaalassa koko sairaalahoidon ajan</p> <p>Pitkäaikais- ja kotihoidon osalta erilliset ohjeet</p> <p>moniresistentien mikrobin (MDR) -kantajien hoidosta</p> <p>Tarkista esim, kuntoutuspotilaiden osalta käytännöt Varhan hygieniahoitajalta</p>	<p>Siivotaan huoneista viimeisenä. Siivousvälineet ovat huonekohtaiset ja ne desinfioidaan käytön jälkeen. Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä.</p> <p>Kosketus- ja tasopinnat, saniteettitilat, käsienpesu- ja kaatoaltaat sekä käsienpesualtaiden siivilät ja hanojen poresiivilä puhdistetaan päivittäin kloori 500 ppm tai peroksygeeni. *Ks Mdr-mikrobin loppusiivous CPE-kohdasta.</p> <p>Lattiat: Heikosti emäksinen pesuaine.</p> <p>Eritetahradesinfektio välittömästi tahran ilmaantumisen jälkeen.</p>	<p>Sulkuun/huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, verenpaine- ja kuumemittari.</p> <p>Pyritään valitsemaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat helposti puhdistettavia.</p> <p>Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfioidussa huuhtelulaitteessa (esim. DEKO™).</p> <p>Lämpöherkät välineet pyyhitään vähintään 60 % alkoholi, kloori 500 ppm tai peroksygeeni.</p> <p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim.</p>

<p>CPE (karbapenemaa sia tuottava enterobakteeri)</p>		<p>Pyykki: Tavanomainen käytäntö. Vältetään vuodevaatteiden pölyttämistä.</p> <p>Jätteet: normaali käytäntö jäteohjeiden mukaisesti.</p> <p>Huolellinen loppusiivous!</p> <p>Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin.</p> <p>Loppusiivouksessa pyyhitään myös lattia desinfektioaineella.</p> <p>*Loppusiivous CPE- ja gram-negatiivisten mikrobien kantajan osastohoidossa:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kaadetaan 4dl klooria (ns. raakatiiviste) wc-pyttyyn ja lattiakaivoon, lavuaariin -annetaan vaikuttaa 1 tunnin - kohteen harjaus ja huolellinen huuhtelu. -huomioi wc-harjan huolto käytön jälkeen. <p>Jos yksikössä on vetyperoksidisumulaite käytössä, huoneessa voidaan tehdä esim. Nocospray-laitteella vielä lisädesinfektio huolellisen mekaanisesti desinfektioaineella tehdyn loppusiivouksen jälkeen.</p>	<p>monitorien, näppäimistöjen ja kaukosäätimien pyyhintään.</p> <p>Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.</p>
--	--	---	--

Kosketusvarotoimet

Candida auris -kantaja tai altistunut

Huonesijoitus: **yhden hengen huone**, jossa oma WC ja suihku. Sulkutila suositeltava. Huone on riisuttava tarpeettomista tutkimus- ja hoitovälineistä. Kertakäyttöisten välineiden käyttö suositeltavaa.

Potilas ei saa poistua huoneesta kuin tutkimuksia ja hoitoja varten.

Tarvittaessa kohortointi.

- **Pitkähihainen suojatakki** kliinisessä tutkimuksessa ja läihoidossa.
- **Suojakäsineet**, koskettaessa potilasta ja/tai hänen hoitoympäristöään. Suojakäsineet ovat toimenpide- ja työvaihekohtaiset.
- **Kirurginen suu-nenäsuojain** tavanomaisten varotoimien mukaisesti, jos hoitotoimenpiteissä eriteroiskevaara.

Huoneeseen mentäessä ja sieltä poistuttaessa sekä suojainten riisumisen jälkeen **kädet pestään huolellisesti ja desinfioidaan (20–30 s.)**.

Riskitieto/ Taudin aiheuttaja	Eristyksen kesto/ muuta huomioitavaa	Siivous, pyykit ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
Candida auris – kantaja	Hoitolaitoksissa a koko sairaalahoitoajan ajan	Siivotaan huoneista viimeisenä. Siivousvälineet ovat huonekohtaiset ja ne desinfioidaan käytön jälkeen. Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä.	Sulkuun/huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, huollettavissa oleva verenpaine- ja kuumemittari. Potilaan tutkimisessa ei käytetä esim lääkärin henkilökohtaista stetoskooppia , eikä sitä viedä potilas huoneeseen.
Candida auris- altistunut	Altistuneen riskitiedon voi päättää ja erityksen lopettaa, kun on olemassa kahdet negatiiviset näytevastaukset.	Kosketus- ja tasopinnat, saniteettitilat, käsienpesu- ja kaatoaltaat sekä käsienpesuallaiden siivilät ja hanojen poresiivilä puhdistetaan päivittäin x 2: kloori 1000 ppm tai peroksygeeni Lattiat: Kloori 1000 ppm (tai peroksygeeni) päivittäin Eritetahradesinfektio välittömästi tahran ilmaantumisen jälkeen. Pyykki: Tavanomainen käytäntö. Vältetään vuodevaatteiden pölyttämistä. Jätteet: Huonekohtainen keräily jäteohjeiden mukaisesti.	Valitaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat puhdistettavissa. Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti ensisijaisesti lämmöllä: desinfioidussa huuhtelulaitteessa (esim. DEKO™). Lämpöherkät välineet pyyhitaan vähintään 60 % alkoholi, kloori 1000 ppm tai peroksygeeni . Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien, näppäimistöjen

		<p>HUOLELLINEN LOPPUSIIVOUS! Loppusiivouksessa pyyhitään myös lattia kloori 1000 ppm, tai peroksygeeni. Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin.</p> <p>Huoneen irtotavaroiden hävittämisestä konsultoidaan hygieniahoitajaa.</p> <p>Wc-tilat: -kaadetaan 4dl klooria (raakatiiviste) wc-pyttyyn ja lattiakaivoon. Ja käsienspesulavaariin. -annetaan vaikuttaa 1 tunnin - kohteen harjaus ja huolellinen huuhtelu. -huomioi wc-harjan huolto käytön jälkeen.</p> <p>Huolellisen loppusiivouksen jälkeen käytetään Nocospray-laitetta (kuivahöyrydesinfektio).</p>	<p>ja kaukosäätimien suojaukseen ja desinfektiopyyhintään.</p> <p>Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.</p> <p>Huoneen irtotavaroiden hävittämisestä konsultoidaan hygieniahoitajaa.</p>
--	--	---	--

Kosketusvarotoimet

Haava- tai ihoinfektio

Huonesijoitus: **yhden hengen huone**, jossa oma WC ja suihku. Sulkutila suositeltava. Potilas ei saa poistua huoneesta kuin tutkimuksia ja hoitoja varten. Tarvittaessa kohortointi.

Suojatakki tai suojaesiliina, kliinisessä tutkimuksessa ja läihoidossa

Suojakäsineet, koskettaessa potilasta ja/tai hänen hoitoympäristöään. Suojakäsineet ovat toimenpide- ja työvaihekohtaiset.

Kirurginen suu-nenäsuojain tavanomaisten varotoimien mukaan, jos hoitotoimenpiteissä eriteroiskevaara

Huoneeseen mentäessä ja sieltä poistuttaessa sekä suojainten riisumisen jälkeen **desinfioidaan kädet** (20–30 s).

Taudin aiheuttaja	Eristyksen kesto	Siivous, pyykit ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
Selvästi märkäinen ihoinfektio esimerkiksi runsaasti erittävä abskessi, haava- tai ihoinfektio	Kunnes runsas (märkä) -eritys loppuu	Siivotaan huoneista viimeisenä. Siivousvälineet ovat huonekohtaiset ja ne desinfioidaan käytön jälkeen. Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä. Kosketus- ja tasopinnat, saniteettitilat, käsienpesu- ja kaatoaltaat puhdistetaan	Sulkuun/huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, verenpaine- ja kuumemittari. Pyritään valitsemaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat helposti puhdistettavia.
Ihoinfektio, joka tarttuu hyvin helposti esimerkiksi yleistynyt herpes simplex impetigo (märkärupi)	Oireiden kesto	päivittäin heikosti emäksisellä yleispesuaineella. Lattiat: Heikosti emäksinen yleispesuaine. Eritetahradesinfektio välittömästi tahrin ilmaantumisen jälkeen.	Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfiointivassa huuhtelu-laitteessa (esim. DEKO TM). Lämpöherkät välineet pyyhitään vähintään 60 % alkoholi.

vasta-syntyneen S. aureuksen aiheuttama ihoinfektio		<p>Jätteet: Huonekohtainen keräily jäteohjeiden mukaisesti.</p> <p>Pyykki: Huom. Syyhy ja täit: saumasta liukeneva eristyspyykipussi, joka laitetaan puhtaaseen pyykipussiin.</p>	<p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien, näppäimistöjen ja kaukosäätimien pyyhintään.</p> <p>Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.</p>
<p>Syyhy (scabies)</p> <p>Täit (pedikuloosi)</p>	<p>24 tuntia tehokkaan hoidon alusta</p>	<p>Muissa tilanteissa (esim haava-ihoinfektioissa) normaali pyykkikäytäntö. Vältetään vuodevaatteiden pölyttämistä.</p> <p>Huolellinen loppusiivous! Loppusiivouksessa käytetään kloori 500 ppm tai peroksygeeni. Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin.</p>	

Kosketusvarotoimet

Suora sairaalasiirto ulkomailta tai altistus perheessä moniresistentille mikrobille

Huonesijoitus: **yhden hengen huone**, jossa oma WC ja suihku. Sulkutila suositeltava. Potilas ei saa poistua huoneesta kuin tutkimuksia ja hoitoja varten. Tarvittaessa kohortointi.

Suojatakki tai suojaesiliina, kliinisessä tutkimuksessa ja läihoidossa

Suojakäsineet, koskettaessa potilasta ja/tai hänen hoitoympäristöään. Suojakäsineet ovat toimenpide- ja työvaihekohtaiset.

Kirurginen suu-nenäsuojain tavanomaisten varotoimien mukaan, jos hoitotoimenpiteissä eriteroiskevaara.

Huoneeseen mentäessä ja sieltä poistuttaessa sekä suojainten riisumisen jälkeen **desinfioidaan kädet** (20–30 s).

Riskitieto	Eristyksen kesto/ muuta huomioitavaa	Siivous, pyykit ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
<p>Suora sairaalasiirto ulkomailta sairaalasta/ laitoksesta/ on käynyt dilyyseyssä tai potilas on turvapaikanhakija (ks. seulontaohje)</p>	<p>kunnes MRSA, VRE ja ResGNS-bakteerien kantajuus sekä Candida auris* on poissuljettu, sen jälkeen normaali sijoittelu</p> <p>*ks tarkemmin erillinen Candida auris -ohje</p>	<p>Siivotaan huoneista viimeisenä.</p> <p>Siivousvälineet ovat huonekohtaiset ja ne desinfioidaan käytön jälkeen.</p> <p>Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä.</p> <p>Kosketus- ja tasopinnat, saniteetitilat sekä käsienpesu- ja kaatoaltaat puhdistetaan päivittäin kloori 500 ppm tai peroksygeeni</p> <p>huom. Candida auris: kloori 1000ppm (myös lattia)</p> <p>Lattiat: Heikosti emäksinen yleispesuaine.</p>	<p>Sulkuun/huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, verenpaine- ja kuumemittari.</p> <p>Pyritään valitsemaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat helposti puhdistettavia.</p> <p>Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfioidussa huuhtelu-laitteessa (esim. DEKO™).</p> <p>Lämpöherkät välineet pyyhitään vähintään 60% alkoholi, kloori 500 ppm tai peroksygeeni.</p> <p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien,</p>
<p>Altistus samassa taloudessa MRSA</p>	<p>kunnes kantajuus on poissuljettu, sen jälkeen normaali</p>	<p>Eritetahradesinfektio välittömästi tahrn ilmaantumisen jälkeen.</p>	<p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien,</p>

VRE tai CPE (karbapene- maasia tuottava enterobaktee- ri)	sijoittelu ko. hoitotilaksella	Pyykki: Tavanomainen käytäntö. Vältetään vuodevaatteiden pölyttämistä. Jätteet: Huonekohtainen keräily jäteohjeiden mukaisesti. Huolellinen loppusiivous! Loppusiivouksessa pyyhitään myös lattia 500 ppm tai peroksygeeni. Candida auris: kloori 1000ppm. Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin.	näppäimistöjen ja kaukosäätimien pyyhintään. Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.
---	-----------------------------------	---	---

Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet

Herpes zoster (yleistynyt vyöruusu tai sen epäily)

Huonesijoitus: **yhden hengen huone**, jossa oma WC ja suihku sekä sulkutila. Potilas ei saa poistua huoneesta kuin tutkimuksia ja hoitoja varten. Epidemiatilanteissa tarvittaessa kohortointi.

Suojatakki tai suojaesiliina, kliinisessä tutkimuksessa ja läihoidossa

Suojakäsineet, koskettaessa potilasta ja/tai hänen hoitoympäristöään. Suojakäsineet ovat toimenpide- ja työvaihekohtaiset.

FFP2 tai 3- luokan hengityksensuojain aina huoneeseen mentäessä, riippumatta onko immunitettia ko. tautia vastaan, myös potilaskuljetuksessa.

Huoneeseen mentäessä ja sieltä poistuttaessa sekä suojainten riisumisen jälkeen **desinfioidaan kädet** (20–30 s.).

Eristyksen kesto	Siivous, pyykit ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
Oireiden kesto	<p>Siivotaan huoneista viimeisenä.</p> <p>Siivousvälineet desinfioidaan käytön jälkeen. Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä.</p> <p>Kosketus- ja tasopinnat, saniteettitilat sekä käsienpesu- ja kaatoaltaat puhdistetaan päivittäin heikosti emäksisellä yleispesuaineella.</p> <p>Lattiat: Heikosti emäksinen yleispesuaine.</p> <p>Eritetahradesinfektio välittömästi tahran ilmaantumisen jälkeen.</p> <p>Pyykki: Tavanomainen käytäntö. Vältetään vuodevaatteiden pölyttämistä.</p> <p>Jätteet: Huonekohtainen keräily jäteohjeiden mukaisesti.</p> <p>Huolellinen loppusiivous! Loppusiivouksessa sekä kosketus- ja</p>	<p>Sulkuun/huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, verenpaine- ja kuumemittari.</p> <p>Pyritään valitsemaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat helposti puhdistettavia.</p> <p>Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfiiovassa huuhtelu-laitteessa (esim. DEKO™).</p> <p>Lämpöherkät välineet pyyhitään vähintään 60 % alkoholi.</p> <p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien, näppäimistöjen ja kaukosäätimien pyyhintään.</p> <p>Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.</p>

	<p>tasopinnat, saniteetitilat että lattia puhdistetaan heikosti emäksisellä. Eritteet: kloori 500 ppm tai peroksygeeni.</p> <p>Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin</p>	
--	--	--

Kosketusvarotoimet, ilma- ja pisaraeristys**MERS, SARS, lintuinfluenssa tai pandeeminen influenssa tai epäily**

ks. tautikohtaiset ohjeet hoito-ohjeet.fi -sivustolta

<p>Huonesijoitus: alipaineistettu, yhden hengen huone, jossa oma WC ja suihku sekä sulkutila. Potilas ei saa poistua huoneesta. Tarvittaessa kohortointi.</p>		
<p>FFP3-hengityksensuojain (tarvittaessa peitetty venttiili) aina huoneeseen mentäessä. Suojain on kertakäyttöinen ja käyntikohtainen. Suojatakki aina huoneeseen mentäessä Hiussuoja aina huoneeseen mentäessä Suojalasit/ kokokasvovisiiri aina huoneeseen mentäessä Suojakäsineet aina huoneeseen mentäessä. Huollettavat suojakengät aina huoneeseen mentäessä. Huoneeseen mentäessä ja sieltä poistuttaessa sekä suojainten riisumisen jälkeen desinfioidaan kädet (20–30 s.).</p>		
Muuta huomioitavaa	Siivous, pyykki ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
<p>Näytteenoton jälkeen näyteputki pyyhitään sulkutilassa ulkopuolelta vähintään 60% alkoholi ja laitetaan sen jälkeen erilliseen muovipussiin. Pussin päälle merkitään laboratoriolle tiedoksi "MERS/SARS/lintuinfluenssa tai pandeeminen influenssa-epäily".</p> <p>Respiraattori-potilaan uloshengitysilma ohjataan erilliseen poistoilma-venttiiliin.</p> <p>Raskaana olevat työntekijät vapautetaan osallistumasta potilaan hoitoon tai tutkimiseen.</p>	<p>Siivotaan huoneista viimeisenä.</p> <p>Siivousvälineet desinfioidaan käytön jälkeen. Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä.</p> <p>Kosketus- ja tasopinnat, saniteettitilat sekä käsienpesu- ja kaatoaltaat päivittäin kloori 500 ppm tai peroksygeeni.</p> <p>Lattiat: Heikosti emäksinen yleispesuaine.</p> <p>Eritetahradesinfektio välittömästi tahran ilmaantumisen jälkeen.</p> <p>Pyykki: Saumasta liukeneva eristyspyykkipussi, joka laitetaan puhtaaseen pyykkipussiin.</p>	<p>Sulkuun/huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, verenpaine- ja kuumemittari.</p> <p>Pyritään valitsemaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat helposti puhdistettavia.</p> <p>Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfiointivälineessä (esim. DEKO™).</p> <p>Lämpöherkät välineet pyyhitään vähintään 60 % alkoholi, kloori 500 ppm tai peroksygeeni.</p>

<p>Kuljetuksen aikana potilas käyttää kirurgista suu- nenäsuojainta tai venttiilitöntä FFP2 /FFP3- hengityksen-suojainta</p> <p>kuljettava henkilökunta FFP3 -hengityksensuojain, silmasuojain, suojatakki ja - käsineitä.</p>	<p>Vältetään vuodevaatteiden pölyttämistä.</p> <p>Jätteet: Huonekohtainen keräily ja hävitys jäteohjeiden mukaisesti.</p> <p>Huolellinen loppusiivous! Loppusiivouksessa pyyhitään myös lattia 500 ppm tai peroksygeeni.</p> <p>Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin</p>	<p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien, näppäimistöjen ja kaukosäätimien pyyhintään.</p> <p>Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.</p>
---	---	--

Kosketusvarotoimet ja ilmaeristys

Rokkotaudit tai niiden epäily

<p>Huonesijoitus: alipaineistettu, yhden hengen huone, jossa oma WC ja suihku sekä sulkutila. Potilas ei saa poistua huoneesta kuin välttämättömiä tutkimuksia ja hoitoja varten. Tarvittaessa kohortointi.</p>			
<p>FFP2/ FFP3-hengityksensuojain, aina huoneeseen mentäessä, (vaikka olisi immuniteetti tuhkarokkoa tai vesirokkoa vastaan), myös potilaskuljetuksessa. Suojatakki tai suojaesiliina, lähihoidossa Suojakäsineet, koskettaessa potilasta ja/tai hänen hoitoympäristöään. Suojakäsineet ovat toimenpide- ja työvaihekohtaiset Huoneeseen mentäessä ja sieltä poistuttaessa sekä suojainten riisumisen jälkeen desinfioidaan kädet (20–30 s.). Kuljetuksen aikana: potilas käyttää kirurgista suu-nenäsuojainta</p>			
Taudin aiheuttaja	Eristyksen kesto	Siivous, pyykit ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
<p>Tuhkarokko (morbiili)</p>	<p>Oireiden kesto</p> <p>Ei-immuunit ja raskaana olevat työntekijät eivät osallistu potilaan tutkimukseen tai hoitoon.</p>	<p>Siivotaan huoneista viimeisenä.</p> <p>Siivousvälineet desinfioidaan käytön jälkeen. Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä.</p> <p>Kosketus- ja tasopinnat, saniteettitilat sekä käsienpesu- ja kaatoaltaat puhdistetaan päivittäin heikosti emäksisellä yleispuhdistusaineella.</p>	<p>Sulkuun/ huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, verenpaine- ja kuumemittari.</p> <p>Pyritään valitsemaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat helposti puhdistettavia.</p> <p>Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfioidussa huuhtelu-laitteessa (esim. DEKO™).</p> <p>Lämpöherkät välineet pyyhitään vähintään 60 % alkoholi.</p> <p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien,</p>
<p>Vesirokko (varicella)</p>	<p>Kunnes leesiot rupeutuneet.</p> <p>Ei-immuunit ja raskaana olevat työntekijät eivät osallistu potilaan tutkimukseen tai hoitoon.</p>	<p>Lattiat: Heikosti emäksinen yleispesuaine.</p> <p>Eritetahradesinfektio välittömästi tahran ilmaantumisen jälkeen.</p> <p>Pyykki: Tavanomainen tapa.</p> <p>Vältetään vuodevaatteiden pölyttämistä.</p>	<p>Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfioidussa huuhtelu-laitteessa (esim. DEKO™).</p> <p>Lämpöherkät välineet pyyhitään vähintään 60 % alkoholi.</p> <p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien,</p>

		<p>Jätteet: Huonekohtainen keräily jäteohjeiden mukaisesti.</p> <p>Huolellinen loppusiivous! Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin</p>	<p>näppäimistöjen ja kaukosäätimien pyyhintään.</p> <p>Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.</p>
--	--	--	--

Ilmaeristys ja kosketusvarotoimet

Verenvuotokuume tai niiden epäily (Ebola, Lassakuume, Marburginvirustauti)

<p>Huonesijoitus: alipaineistettu, yhden hengen huone, jossa oma WC ja suihku sekä sulkutila. Potilas ei saa poistua huoneesta. Tarvittaessa kohortointi.</p>		
<p>FFP3-hengityssuojain, peitetty venttiili aina huoneeseen mentäessä. Suojain on kertakäyttöinen ja käytinkohtainen. Suojatakki aina huoneeseen mentäessä Hiussuoja aina huoneeseen mentäessä Suojalasit/kokokasvovisiiri aina huoneeseen mentäessä Suojakäsineet aina huoneeseen mentäessä Huollettavat suojakengät aina huoneeseen mentäessä Noudata huolellisesti erillisiä suojainten pukemis- ja riisumisohjeita!</p>		
Muuta huomioitavaa	Siivous, pyykit ja jätteet	Tutkimus- ja hoitotarvikkeet, viihdytysvälineet ja lelut
<p>Näytteenoton jälkeen näyteputki pyyhitään sulkutilassa ulkopuolelta vähintään 60% alkoholi ja laitetaan sen jälkeen erilliseen muovipussiin. Pussin päälle merkitään laboratoriolle tiedoksi "ebola, lassa tai marburgin-taudin epäily"</p> <p>Respiraattori-potilaan uloshengitysilma ohjataan erilliseen poistoilma-venttiiliin.</p> <p>Raskaana olevat työntekijät vapautetaan osallistumasta potilaan tutkimukseen tai hoitoon</p> <p>Kuljetuksen aikana potilas käyttää kirurgista suunenäsuojainta tai</p>	<p>Siivotaan huoneista viimeisenä.</p> <p>Siivousvälineet desinfioidaan käytön jälkeen. Siivousliinat ovat kertakäyttöisiä.</p> <p>Kosketus- ja tasopinnat, saniteetitilat sekä käsienpesu- ja kaatoaltaat päivittäin kloori 1000 ppm tai peroksygeeni.</p> <p>Lattiat: Heikosti emäksinen yleispesuaine.</p> <p>Eritetahradesinfektio välittömästi tahrn ilmaantumisen jälkeen.</p> <p>Pyykki: Saumasta liukeneva eristyspyykkipussi. Pyykki käsitellään tartuntavaarallisena jätteenä.</p> <p>Jätteet: Huonekohtainen keräily ja hävitys jäteohjeiden</p>	<p>Sulkuun/huoneeseen varataan mm. staassi, särmäjäteastia, stetoskooppi, verenpaine- ja kuumemittari.</p> <p>Pyritään valitsemaan huoneeseen viihdytysvälineitä, jotka ovat helposti puhdistettavia.</p> <p>Eristyksen päätyttyä tai tuotaessa välineitä pois huoneesta, ne desinfioidaan huolellisesti desinfioidussa huuhtelu-laitteessa (esim. DEKO™).</p> <p>Lämpöherkät välineet pyyhitään vähintään 60 % alkoholi, kloori 1000 ppm tai peroksygeeni.</p> <p>Erityistä huomiota kiinnitetään esim. monitorien,</p>

<p>venttiilitöntä FFP2 /FFP3-hengityssuojainta</p> <p>kuljettava henkilökunta FFP3 -hengityssuojainta, silmäsuojaimia, suojatakkaa ja käsineitä.</p>	<p>mukaisesti. Tartuntavaarallinen jäte.</p> <p>Huolellinen loppusiivous! Loppusiivouksessa pyyhitään myös lattia 1000 ppm tai peroksygeeni.</p> <p>Väli- ja suihkuverhot laitetaan pesuun ja vaihdetaan uusiin</p>	<p>näppäimistöjen ja kaukosäätimien pyyhintään.</p> <p>Kertakäyttövälineet laitetaan jätteisiin.</p>
---	---	--